N°. 2104. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 24 MAART.

AMSTERDAM, 23 Maart.

De *Nederlander* heeft onlangs weder een ingezonden stuk gepubliceerd, »dat, wij spreken den *Nederlander* na, nog al dwaas is" en 't welk men in een blad, welks redeneringen doorgaans nog al goed in elkander grijpen, niet zou verwacht hebben. Men hoore slechts den aanhef: »De beste justificatie voor de regtmatigheid der *April-beweging tegen de invoering der Hierarchie, zoo als Rome bedoelt*, is dezer dagen door den Paus gegeven."

En waar denkt men nu wel dat die »beste justifikatie" in bestaat? In het openlijk goedkeuren en aanmoedigen des Pausen van het gedrag van Freiburgs Aartsbisschop in zijn »*opstand tegen het wettig gezag*."

»Men moet of diep onkundig of van alle waarheidsliefde ontbloot zijn" (wij geven die tirade den schrijver gaarne terug), om in het orgaan der »christelijk-historische partij," zulke onchristelijke en onhistorische regelen te durven zetten. Die partij is toch altijd even ongelukkig, zoowel in hare argumenten, als in hare pogingen om zich meester te maken van de publieke opinie. Zij gooit telkens haar eigen glazen in. Nu weder met dit argument. Wij zullen ons niet verledigen de Badensche quæstie op nieuw uit elkander te zetten, en evenmin willen wij het moedig gedrag van den Aartsbisschop thans in het licht stellen; want wat zou het baten voor de doove ooren der »vrienden". Alleen vragen we den auteur, wiens schranderheid het ten laatste gelukt is, eene *justifikatie* te vinden voor de »Aprilbeweging", wat hij toch eigenlijk wel verstaat door *wettig gezag?* Is de Badensche bureaukratie een wettig gezag en was het ministerie Thorbecke dat niet? 't Moet zeker zoo zijn; want hoe zouden anders de »vrienden" tegen dat ministerie zijn opgestaan? Ook de Grondwet van 1848 schijnt geen wettig gezag te zijn, daar de »vrienden" toch tegen de Hierarchie, krachtens die wet hersteld, zijn in opstand gekomen. Is de kerkeraad der Nederduitsche hervormde gemeente te Amsterdam een wettig gezag? Zoo ja, waarom stelt dan de »christelijk-historische" partij, zich zoo tegen dien kerkeraad te weer, en waarom organizeert zij een faktie in den lande, om de handelingen der kerkbesturen den voet dwars te zetten en door opruijing en openlijk verzet die ligchamen te dwingen zich te onderwerpen aan hare bedoelingen? Zoo lang de auteur in den *Nederlander* deze anti-revolutionnaire »eigenaardigheden" niet behoorlijk weet op te lossen, en van het revolutionnaire terrein, waarop ze thans staan, af te brengen, moet hij zich onthouden van te spreken over opstand tegen wettig gezag. Zijn stilzwijgen zal de *beste justifikatie* wezen, die er te vinden is voor de tweeslachtige natuur zijner partij. *Je ne suis pas revolutionnaire, mais revolutionné*, mag die partij wel graveeren op haar wapenschild.

De auteur schijnt met eene zeer sterke *combinationsgabe* behebt te zijn, welke hem gepredestineerd heeft om alles door elkander te warren; want terwijl ge in afwachting zijt van eene nadere, al is het dan ook »Nederlanderachtige" opheldering der *beste justifikatie*, grijpt hij eensklaps de geschiedenis van Frankrijk bij de haren en vliegt van den Paus op het hoofd van Voltaire. Hij verzekert dat het *onbeschaamd* is de »woelingen der revolutie aan het Protestantismus te wijten." Wij van onzen kant verzekeren dat het gebrek is aan historischen zin, gebrek aan kennis der objektieve waarheid en hare logische en moreele konsequentiën, om zulks niet te doen. Intusschen zouden we den auteur zeer bescheiden raden om eens te lezen het werk van den heer Groen van Prinsterer: *Ongeloof en Revolutie;* een reeks van voorlezingen zoo maar niet los op het papier geworpen, en waarin hij zien zal, dat de heer Groen wel tot op eene zekere hoogte (altijd nog door magt van citaten uit eminente katholieke schrijvers) heeft aangetoond, dat er een noodzakelijk verband is tusschen *ongeloof en revolutie*, maar in gebreke is gebleven te bewijzen, hoe goed zijn wil ook was, dat het Protestantismus buiten deze *enceinte* staat. Het vernuft van den heer Groen heeft er geen raad toe gezien, wat dingen het anders ook bij deze wortel weet af te snijden en over te planten in de broeikasten van zijn systeem, om de titanische triologie: protestantismus-ongeloof-revolutie van elkander los te wringen. Sedert de christelijke wereldordening is de laatste faze niet mogelijk, zoo ze vooraf niet door de beide eerste gepasseerd is. Een levend voorbeeld er van ligt voor u in Italië, 'twelk men tot geen revolutie kan opzweepen, of het moet eerst geprotestantizeerd zijn, d. i. voor het ongeloof rijp gemaakt worden. De strijd van het Protestantismus tegen de revolutie is een vechten tegen eigen schaduw.

't Heeft allezints den schijn, of de auteur in den *Nederlander* niet zeer goed bekend is met Voltaire en diens omgeving. 't Verlies is in zeker opzigt niet bijster groot. Doch om een bepaald oordeel te vellen over een persoon dient men toch iets van hem te weten, of men vervalt er ligt toe om veel onzin te debiteeren. Voltaire vertegenwoordigt geheel eene eeuw. Hij werd door den geest zijner eeuw voortgestuwd, te gelijker tijd dat hij dien geest overheerschte, en de wederzijdsche werking is zoo door elkander gevlochten, dat het moeijelijk valt uit te maken wie hier de hoofdrol vervult. Om Voltaire eenigzins te kennen, dient men het personeel dat hem voorafging, omringde en volgde van nabij te beschouwen; want in ieder hunner vertoont zich een der eigenschappen, welke in den éénen Voltaire tot een monsterlijk geheel waren zamengevat. Men kan hem uit het borduursel zijns tijds niet los maken en, gelijk hier gedaan is, te pronk zetten op de afgesleten stelten van het alledaagsche bij- en ongeloof.

Wat een moeite die auteur in den *Nederlander* aanwendt om Voltaire over boord te werpen! Hij is voor zijn zinkend wrak ook een al te zware ballast. Maar neen, de patriarch van Ferney klemt zich zoo stevig vast, dat alle pogingen om hem los te krijgen mislukken, en hij al lagchende, dat het oude wrak er van schudt en kraakt, blijft voortdrijven.

»Voltaire is geen kind der hervorming," leest men hier. Indien zulks eenvoudig zeggen wil: hij was niet haar wettig kind, dan stemmen we zulks toe. Maar wat beteekent het? daar hij toch in ieder geval een *natuurlijke* zoon was der hervorming, die, al wil men hem niet laten deelen in moeders nalatenschap, toch haar dwaasheden in het hoofd, haar onrein bloed in de aderen had. Hoe streefde de bastert er naar zich zijner afkomst waardig te betoonen! Ter plaatse waar Luther en Kalvijn, bij gebrek aan logika en vermetelheid waren blijven staan, greep Voltaire hun werk op en voltooide het. Het plat-Duitsche cynismus van Luther vindt men terug bij Voltaire, maar overgegoten in de elegante Fransche vormen der 18e eeuw. Raadpleeg slechts beider geschriften om er terstond van overtuigd te worden. Als de plompe gestalte van den vader der dwaling op een houten bank zich vlijt en vloekt, geldt het den Paus; als de schrille figuur van den vader der filozofie in een zachten armstoel zich koestert en lacht — geldt het Christus. Hier is geen snijdend kontrast, maar een geleidelijke overgang: protestantismus — ongeloof..... en in aantogt reeds: revolutie.

»Uit de Roomsche Kerk alleen kon een Voltaire overkomen"— roept de auteur in den *Nederlander*. Waarom? Hij weet het niet; evenmin als hij het weet waarom er een Luther uit optrad, en waarom er een Judas kon te voorschijn komen uit het gezelschap der Apostelen. Hij peile dien afgrond.

»Het Protestantismus kweekt geen Voltaire." *Arrêtez, ingrat, arrêtez....* zou Voltaire zelf u met een vers uit zijn *Brutus* toeroepen. En te regt; want niet van zijn leermeesters de Jezuiten, van welke er een den knaap reeds zijne noodlottige rol had voorspeld, leerde Voltaire het ongeloof in theorie en praktijk, maar van Engelsche Protestanten gelijk Bolingbrocke, Pope, Swift, Wolston, Tindal, enz. In het gezelschap dier lieden, waarbij de gekroonde Godloochenaar van Pruissen nog gevoegd kan worden, werd hij opgekweekt en vertrouwd met de sarcasmen eener beredeneerde ongeloovigheid, welke hij in de vormen van een epicuristisch deismus later over Frankrijk verspreidde.

»Zoo hij (Voltaire) in het protestantsche vaderland opgetreden ware, dan zouden naast ééne stem die hem toejuichte, duizende stemmen zich met geen minder kracht tegen hem verzet hebben, als zij het nu gedaan hebben."

Zoo we ons niet vergissen, denkt de heer Groen in zijn *Handboek van de Geschiedenis des Vaderlands*, niet zoo ruim over die duizende stemmen tegen éne. Onze goede auteur in den *Nederlander* schijnt er niet achter te zijn dat de vroome persen van het protestantsche Nederland Voltaires schriften gedrukt en de wereld ingezonden hebben.

Doch misschien zegt hij, zoo als iemand van die dagen reeds zeide: nu ja, zij werden hier gedrukt en verkocht maar niet gelezen. Een fraaije moraal die wel meer van den spekulatiegeest der vaderen dan van hun vroomheid mag getuigen.

»Aan wie toch heeft het Christendom de meeste en bondigste verdedigingsschriften tegen de woeste aanvallen van het ongeloof te danken, aan Protestanten of Roomschen?" Ziedaar eene prijsvraag waarop het antwoord beleefdheidshalve welligt niet vernomen wordt, wijl het toch stellig had moeten luiden: »aan Protestanten." Waarlijk, wij zouden den auteur, die reeds zoo edelmoedig afstand heeft willen doen van Voltaire, hierom niet lastig gevallen zijn. We erkennen het, zonder afgunst, zoo vele en zoo bondige apologeten, coryheen des Christendoms, als een Schleijermacher, Strauss, Bauer, Nitsche, Scholten, Hofstede de Groot, Meijboom, enz. enz. enz. bezitten wij zeker niet. Het komt niet in ons op er een hand naar uit te steken, om die helden te veroveren en bij ons binnen te halen. Wij zouden er ook geen plaats voor hebben en gevoelen dat zij te goed passen op hunne protestantsche voetstukken.

Met leedwezen zien wij telkens hoe de partij, die nog een overschot van geloof in haar boezem bewaart, in haar orgaan, den *Nederlander*, nu eens bitter en fel, dan weder vernuftig en aardig, zich loslaat tegen de Katholieke Kerk; doch moeijelijk kunnen wij zeggen met welk gevoel wij zulke onbekookte artikelen, als het besproken »ingezonden" stuk in dat orgaan zien opgenomen. Er moet wel groote verslagenheid in de gelederen der »vrienden" heerschen om steun te zoeken bij dergelijke bondgenooten.

Onder al dat worstelen en woelen, onder al dat noodgeschrei der »vrienden" tegen het Katholicismus, meenen we toch te bespeuren, dat het bij hen niet van harte gaat, en menigmaal meenen we onder al dat gerinkink eene doffe verzuchting te hooren, als van den balling naar den vaderlandschen grond en de omhelzing zijner moeder.

Op het voetspoor van den auteur in den *Nederlander*, willen we ook eens met een citaat eindigen, 'twelk wij den »vrienden" welmeenend ter overweging aanbevelen; wijl er vooral ook hun jongste positie, tegenover de Katholieke Kerk, op treffende wijze in wordt afgemaald:

»De Katholieke Kerk is de onafhankelijkste, uitgebreidste, geordendste, meest bepaald gebiedende maatschappij die er bestaat. Zien zij dat? O ja, zij zien of hooren die onbegrijpelijkheid wel, dat de Katholieken Christus onder zich tegenwoordig gelooven, en Hem onder de gedaante van brood aanbidden; ze vernemen wel, dat de Paus nooit ophoudt te zeggen: wie mijn woord niet gelooven wil, is eeuwig ongelukkig! en hij om dat woord te doen voortzeggen, zijne bevelen zendt door de geheele wereld heen, naar Sina en Amerika; ook ontgaat het hun niet, dat de Katholieken bereid zijn er voor te sterven, en er werkelijk aanhoudend Katholieken den dood voor ondergaan; maar hoe dat zamenhangt, of hoe 't mogelijk zij zoo iets vol te houden, neen, daaraan denken zij niet. Zij zien het als feit dat in hunne twee oogen straalt, niet als eene den geest bevruchtende waarheid. Immers zij zouden dan begrijpen, dat de geschiedenis aan zulk eene maatschappij onmogelijk kan ontgaan, en het uiterst belagchelijk klinkt van haar te spreken, als een zeker genootschap, 'twelk van hun Staat of Staatje afhankelijk is.

»Er is meer, veel meer wat niet gezien of begrepen wordt, en echter duidelijk wordt waargenomen door die gelooft. Dat namelijk die Kerk de oorzaak is en blijft van 's werelds geluk, en er haar niet alleen voor danken moet, dat wij geen Sinezen, of Indianen of nog minder zijn gebleven, maar de voortgang en de ontwikkeling, waarop deze eeuw zoo trotsch gaat, te beschouwen is als *toevoegsel* om harentwil en ten gevolg harer aanhoudende zorgen geschonken."

Het feest van mirakel — eeuwen en eeuwen zijn vervlogen, sedert het den Heer des hemels en der aarde behaagde, op eene zoo wonderdadige wijze, hier ter stede van Zijne almagt getuigenis te geven; sedert het aanbiddelijk Sakrament, op Zijnen wenk, te midden van de vlammen des vuurs ongedeerd bleef. Door de grootste omkeeringen en lotsverwisselingen heeft zich de geschiedenis van deze stad gedurende al die eeuwen gekenmerkt; wat echter ook wisselde, wegzonk of verging, nimmer hielden de Godgetrouwe Katholieken van Amsterdam op, het hun zoo dierbaar feest van mirakel, dat hun als een onderpand was en een waarborg van Gods genadige bescherming, in eere te houden en met innige godsvrucht te vieren. Het was hun immer, dat jaarlijks terugkeerende feest, dat telken jare acht dagen lang met groote kerkelijke plegtigheid gevierd werd en nog wordt, eene bron der zoetste vertroostingen en, in de zwaarste beproevingen, eene blijde hoop voor de toekomst.

Met de gebruikelijke kerkelijke plegtigheden is dit feest ook weer dit jaar gevierd geworden, en met een dankbaar gevoel mag het worden herdacht, dat door duizenden en duizenden, die de gedachtenis van Gods wonderwerken levendig willen bewaren in hunne zielen, daaraan werd deel genomen. Met een solemneel *Te Deum* werd gisteren avond het treffend dank- en herinneringsfeest besloten, en geve de goede God, zoo weerklonk het in aller borst, dat Amsterdam steeds meer en meer terugkeere tot de erkenning van Gods wonderdadige tusschenkomst, zoo zigtbaar in het mirakel, dat Zijne tegenwoordigheid in het allerheiligst Sakrament staafde, en dat zoo treffend met het tijdstip zamenvalt, van hetwelk Amsterdams ophomst en bloei dagteekenen!

Wij besluiten deze regelen met de mededeeling, dat Mgr. de Bisschop van Haarlem, ten teeken van zijne devotie voor het mirakelfeest, op gisteren morgen ten 8 ure het H. Misoffer opdroeg in de Bagijnhofskerk alhier. Vele geloovigen hadden, te dier gelegenheid, het voorregt het H. Sakrament uit de handen van den geliefden Kerkvoogd te ontvangen.

Gedurende den vastetijd wordt er te Doornik iederen Zondag gepredikt door den, om zijne welsprekenheid met zoo veel roem bekenden Pater Deschamps. Wij geven uit zijne jongst gehouden rede de volgende korte uittreksels:

»Hoewel de hoogmoed beweert dat er tusschen het geloof en de rede worsteling is en tegenspraak, blijft er tusschen het geloof en de rede harmonie heerschen en zijn ze in volmaakte overeenstemming. De rede zelve verkondigt aan den mensch de noodzakelijkheid van het geloof en wijst hem als met den vinger de openbaring aan. De mensch gevoelt en erkent dat, om zich zelven te kennen in eene zekere mate, hij met het getuigenis van zijn geweten moet te rade gaan; dat, om de uiterlijke wereld te kennen, hij het getuigenis zijner zinnen moet inroepen, terwijl hij om de geschiedenis der menschheid te leeren kennen, zich bedienen moet van de getuigenis zijner gelijken. En daar zijn geweten, zijne zinnen en zijne gelijken buiten staat zijn om hem de dingen der goddelijke en bovennatuurlijke orde te doen verstaan, zoo geeft de rede 't luid genoeg te kennen, dat God zelf ze hem moet onderwezen hebben.

»Reeds door hare schreeuwende behoeften bewijst de menschheid het klaar genoeg, dat er eene openbaring moet bestaan, en de goddelijke goedheid laat niet toe zulks in twijfel te stellen. Hoe zwaar de kroon der smarten ook op zijn schedel drukt, de mensch gevoelt toch dat hij de koning der schepping en het geliefde kind der Voorzienigheid is. Is het dan redelijk te gelooven, dat God, na hem op deze aarde te hebben gezonden, niet gezorgd zou hebben om hem te onderrigten aangaande de goddelijke en bovennatuurlijke dingen, en al die vragen onopgelost zou hebben gelaten, welke het meest zijn rust verstoren en zijn geest het meest pijnigen? — Deze opvoeding van den mensch, in alles wat betreft de goddelijke of bovennatuurlijke orde, van wien zou ze anders kunnen komen dan van God zelven? 't Is niet alleen het geloof, maar 't is ook en meer nog de rede, welke aan een eindig en onvolmaakt wezen de bevoegdheid ontzegt om de dingen te onderwijzen der oneindige volmaaktheid.

»Dit goddelijk onderrigt heeft dan ook altijd bestaan en bestaat nog; de bewijzen er voor zijn ontelbaar, en het gezond verstand kan die bewijzen, zonder zich te bedriegen, gemakkelijk erkennen. In den beginne was het een dadelijke omgang tusschen God en den mensch, een omgang, welke door de traditiën van alle volkeren, hoe duister en verward ook, wordt gestaafd, zeker op eene minder duidelijke wijze dan door den Bijbel, maar toch even luid. Later werd een bijzonder volk uitverkoren, om den schat van het goddelijk Woord te bewaren, terwijl door eene bijzondere bestelling der Voorzienigheid, de groote volken der oudheid, als Egyptenaren, Assiriërs, Persen, Grieken en Romeinen, beurtelings met dit volk in botsing kwamen, opdat de profetische echo's ook in de verte zouden weerklinken. Eindelijk, toen het tijdstip der verlossing was aangebroken, was het de geboorte en het Woord van Christus waarin zich de openbaring Gods vervulde. Het bestaan en de mirakelen van Christus, en bijgevolg ook zijne godheid, zijn even zeker, voor een ieder die ter goeder trouw handelt, als de overwinningen van Cyrus of Alexander. Het is ten laatste door de vestiging eener Kerk, dat de mensch geworden God heeft zorg gedragen, dat aan alle geslachten de door God geopenbaarde woorden des levens zouden worden medegedeeld. En die Kerk, welke onder de krachtige en voortdurende bescherming staat van haar goddelijk-Hoofd, heeft de wonderbare magt, om overal en ten allen tijde, het geloof, overeenkomstig de verschillende behoeften van volkeren en tijden, te verkondigen. Zij alleen bezit en bezit nog het driedubbel en goddelijk zegel der waarheid: eenheid, duurzaamheid, algemeenheid.

»De eenheid, die altijd dezelfde blijft te midden der duizende gedaanteverwisselingen en groote omkeeringen der volken, der wijsgeeren en der ketterijen; — de duurzaamheid, die zonder iets van hare ontzaggelijke kracht te verliezen, de eeuwen doorwandelt welke de verschillende systemen die haar wilden bestrijden, de eerediensten die opstonden om haar te vervangen, de een na de ander hebben verzwolgen; want waar is de magt die haar wilde vernielen, de haat die haar wilde verderven? — de algemeenheid, waardoor zij over de geheele wereld verspreid is, terwijl alle andere godsdiensten en alle andere leeringen die van haar verschillen, slechts binnen den engen cirkel van haar plaatselijk bestaan zich konden vestigen. In het Katholicismus alleen is van zijne geboorte af de kracht aanwezig en werd er eeuwig in bewaard, om zich naar alle kanten uit te breiden.

»Het geloof geeft aan de rede volledigheid, door den menschelijken geest de spheren te openen, die zonder zijn hulp ontoegankelijk zouden zijn, en door het verstand omtrent al die vragen waardoor het vermoeid en gekweld wordt, gerust te stellen. Het is voorts eene dwaling en een logen om, gelijk de hoogmoed van den twijfelaar zulks doet, te beweren, dat het geloof 't onderzoek uitsluit. Het is er verre van af dat een ernstig en opregt onderzoek naar de gronden waarop het Geloof rust, het zou ondermijnen, integendeel, het wordt er door versterkt, en niet alleen dat de Kerk zulk een onderzoek niet veroordeelt, zij moedigt er toe aan. Het kwaad bestaat vooral daarin dat zij die het geloof verwerpen, er zelfs niet naar trachten om het te kennen en weigeren om de gronden er van te onderzoeken opregt, ter goeder trouw, en zonder vooraf een besluit genomen te hebben om te verwerpen.''

De minister van Buitenlandsche Zaken en *ad interim* minister van Finantien heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat gedurende de maanden April, Mei en Junij aanstaande en niet langer, ten kantore van de betaalmeesters in die arrondissementen, de voldoening zal plaats hebben der pensioenen ten laste van den Staat, loopende over de eerste drie maanden dezes jaars; zullende gezegde betaling aanvang nemen op Zaturdag den eersten April 1854 en voorts betaalbaar zijn dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd.

Ten gevolge der benoeming van den heer Mr. [illegible] van den Heuvel tot regter in de Arrondissements Regtbank te Eindhoven, houdt die heer, ingevolge art. 91 der Grondwet, op lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zijn en moet hij zich als zoodanig aan eene herkiezing onderwerpen. Hij is afgevaardigde uit het hoofd-kiesdistrikt Eindhoven, dat alzoo eerlang tot het doen dier verkiezing zal moeten overgaan. De heer van den Heuvel is echter weder dadelijk verkiesbaar.

De Staatsraad, kommissaris des konings in de provincie Zuid-Holland heeft den 15 dezer, de volgende cirkulaire aan de gemeentebesturen gerigt:

»Uit de rapporten, die, naar aanleiding der cirkulaire van den 21 Januarij 1845, betrekkelijk de in 1853 geheerscht hebbende longziekte onder het rundvee, door de plaatselijke besturen aan mij zijn ingezonden, is mij gebleken, dat sedert het opheffen van het fonds van den landbouw in 1849, in een aantal gemeenten, ofschoon de bedoelde ziekte aldaar wel schijnt te hebben geheerscht, geene aangifte meer van haar ontstaan is gedaan, en dat daarin door het plaatselijk bestuur is berust.

»Ik moet hieruit afleiden, dat de besturen dier gemeenten welligt in het denkbeeld verkeeren, dat, vermits ten gevolge der opheffing van voormeld fonds geene schadevergoedingen meer wegens verlies van vee worden verleend, op de veehouders niet meer, zoo als vroeger, bepaaldelijk de verpligting tot het doen dier aangifte zoude rusten.

»Dit geeft mij aanleiding op deze zaak terug te komen en aan UEd. te herinneren, dat, alhoewel de bedoelde tegemoetkomingen hebben opgehouden, echter de voorschriften van art. 459, 460, 461 en 462 van het nog in werking zijnde Wetboek van Strafregt, nopens het aangeven en opgesloten houden van besmet of verdacht vee, van kracht zijn gebleven; terwijl ik UEd. hieromtrent moet verwijzen tot de resolutie van Gedeputeerde Staten, van den 2 Oktober 1849 en tot de daarin aangehaalde cirkulaires van den 19 Maart 1836 en 14 Junij 1838.

»Ik moet UEd. overigens bij vernieuwing nadrukkelijk aanbevelen, om mede te werken tot handhaving der heilzame bepalingen van bovengenoemde wets-artikelen en om, bij het ontdekken van overtredingen, zorg te dragen, dat de schuldigen in regten worden vervolgd; welke ontdekking aan de hoofden der gemeentebesturen, ten gevolge van de kennis die zij behooren te hebben van hetgeen bijzonder in hunne gemeente voorvalt en door raadpleging van de leden van den Raad, van de bekende Rijks-veeartsen, of waar die niet aanwezig zijn van andere deskundigen, en door middel der onder hun bereik staande maatregelen van politie, niet moeijelijk zal vallen; terwijl het geen betoog zal behoeven, dat juist ten gevolge van het ophouden der schadevergoedingen een voortdurend gestreng toezigt te noodzakelijker is geworden, omdat de veehouders zich over het algemeen van hunne blijvende verpligtingen, omtrent het doen van aangifte en het afgezonderd houden van zulk vee, nu daaraan geene tegemoetkoming meer is verbonden, ontheven wanen of zich daartoe onwillig betoonen.

»Verder moet ik UEd. aanbevelen, om steeds voorhanden te hebben het register van aangifte van het ontstaan van ziekten onder de paarden, runderen enz., voorgeschreven bij de cirkulaire van den 16 April 1844; terwijl ik UEd. om, wanneer de inschrijving eene ziekte van buitengewonen aard mogt betreffen, mij telkens daarvan berigt te geven.

»Ten slotte verzoek ik zoodanige plaatselijke besturen, die in hunne rapporten zich hebben bepaald tot de bloote mededeeling, dat geene aangifte betrekkelijk de geheerscht hebbende longziekte bij hen is gedaan, of dat de ziekte wel heeft bestaan, maar dat daarvan geene aangifte bij hen heeft plaats gehad, mij binnen den tijd van veertien dagen nader mede te deelen, of zooveel hun kennelijk is geworden, zich in het afgeloopen jaar al of niet gevallen van longziekte bij het rundvee in hunne gemeente hebben voorgedaan, en zoo al wat daaromtrent ter hunner kennis is gekomen, of door nadere informatie kenbaar zal worden.

»Overigens vleije ik mij, dat deze herinnering voldoende zal zijn om de hoofden der plaatselijke besturen, vooral in de landelijke gemeenten, tot een naauwlettend toezigt ten dezen op te wekken, bij het besef, dat de veestapel in dit gewest een voornaam bestanddeel is van den landbouw en eene rijke bron van het bestaan van vele landbouwers, en dat, zoo de longziekte die steeds voortgaat, daarin betreurenswaardige verliezen te doen ondervinden, door eene strenge handhaving der opgemelde wettelijke voorschriften niet geheel kan worden uitgeroeid, hare verspreiding echter daardoor aanmerkelijk kan worden beperkt en tegengegaan en dat mitsdien het belang der veehouders vordert, dat daaraan gestrengelijk de hand worde gehouden.''

De gemeenteraad van Poortugaal heeft besloten tot het afschaffen der bestaande in de maand Maart gehouden wordende beestenmarkt en tot het instellen van eene vrije beestenmarkt, te houden den 2en Woensdag in de maand Oktober van elk jaar.

Men leest in den *Nieuwen-Noord-Brabander*:

»'s HERTOGENBOSCH, 22 Maart. Morgen, Donderdag, zullen de kweekelingen van het seminarie te St. Michiels-Gestel in plegtigen optogt eene bedevaart houden in de Kathedrale kerk, ter gelegenheid van de terugkomst van het beeld van O. L. V. van 's Hertogenbosch. De plegtigheid zal door het godvruchtig overleg en den godsdienstigen ijver, zoo van de Eerw. Heeren Leeraren als van de kweekelingen zelve, zeer aandoenlijk zijn. Men hoopt den geliefden Aartsbisschop van Utrecht bij die gelegenheid tegenwoordig te zien.''

's GRAVENHAGE 23 Maart. De plegtige onthulling van het standbeeld van wijlen Z. M. koning Willem II heeft alhier, overeenkomstig het aangekondigde progamma plaats gehad.

Wegens plaatsgebrek zijn wij genoodzaakt de meer uitvoerige vermelding van de bijzonderheden betrekkelijk de plegtigheid uit te stellen tot ons volgend Nommer.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag 22 Maart.

In deze zitting zijn ingekomen:

1°. een wetsontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1854 (Vergoeding van rente aan de Nederlandsche Rhijn-spoorweg-maatschappij), met daarbij behoorende Memorie van Toelichting;

2°. het algemeen verslag der muntwerkzaamheden in het afgeloopen jaar; welk stuk ten fine van onderzoek gesteld is, in handen eener Kommissie van vijf leden, bestaande uit de heeren: Zylker, Storm van 's Gravensande, Schimmelpenninck, Taets van Amerongen en van den Heuvel.

De kommissie voor de Verzoekschriften heeft daarop verslag uitgebragt op eenige in hare handen gestelde adressen, met welks conclusie strekkende om die stukken ter griffie neder te leggen, de Vergadering zich vereenigd heeft.

Daarop zijn de beraadslagingen aangevangen over de afzonderlijke artikelen van het wets-ontwerp tot regeling van het muntwezen van Nederl. Indië. De Minister van Koloniën heeft bij de opening der diskussie aangekondigd dat door hem, ter voorziening eener leemte voorkomende in het wets-ontwerp,

tusschen de artt. 19 en 20 een nieuw artikel werd gevoegd van den volgenden inhoud:

„Ten aanzien van de vervolging en bestraffing hier te lande der misdrijven, gepleegd met opzigt tot 's Rijks muntspecien in de tegenwoordige wet vermeld, worden deze gelijkgesteld met de nationale gangbare muntspecien."

De artt. 1 en 2 zijn achtervolgens zonder beraadslaging, en art. 3, na eene korte woordenwisseling tusschen de heeren Stolte, Sleeswijk Vening en den Minister van Kolonien goedgekeurd.

Die artikelen luiden aldus:

„Art. 1. 's Rijks muntspecien in Nederlandsch Indie zijn zilveren standpenningen, zilveren en koperen pasmunt en gouden negotiepenningen."

„Art. 2. De standpenningen zijn de volgende zilveren muntstukken: *de Nederlandsche gulden*, zijnde ook de eenheid van het muntstelsel voor Nederlandsch Indie; *de rijksdaalder* of het stuk van *twee en een halven gulden; de halve gulden;* zoo als zij zijn verordend bij de wet van 26 November 1847 (*Staatsblad* N°. 69)."

„Art. 3. Zilveren pasmunt zijn: het stuk van 1/4 (*een vierde*) *gulden;* het stuk van 1/10 (*een tiende*) *gulden;* het stuk van 1/20 (*een twintigste*) *guld·n.*

Bij de behandeling van art. 4 heeft de minister van Kolonien te kennen gegeven over te nemen het op dit artikel door den heer van Bosse voorgestelde amendement, strekkende om daarvan te doen vervallen de laatste zinsnede: „Zoolang de koperen pasmunt niet is in omloop gebragt, blijven als zoodanig in Nederlandsch Indie gangbaar de enkele, dubbele en halve duiten van Nederlandschen of Nederlandsch Indischen muntslag, naar rede van *honderd en twintig* enkele duiten op den gulden."

De heeren van Bosse, Rochussen, van Nispen van Sevenaer, van Hoëvell, en de Minister van Kolonien hebben daarbij herhaaldelijk, alsmede de heeren Baud, de Man en Dirks het woord gevoerd. In den loop der beraadslaging heeft de Minister te kennen gegeven, naar aanleiding van een door den heer Rochussen te kennen gegeven wensch, de woorden „drie jaren" in de derde alinea voorkomende in „een jaar" te veranderen. Artikel 4, na de daarin gebragte wijzigingen aldus luidende: „Koperen pasmunt zijn: *de cent* of het honderdste gedeelte van den gulden, *de halve* cent. De beeldenaar en middellijnen worden door ons bepaald bij een in het *Staatsblad* te plaatsen besluit. Het gewigt dezer muntstukken wordt binnen een jaar na het in werking brengen dezer wet door de wet geregeld en de uitgifte bepaald;" — is met 41 tegen 25 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren Westerhoff, Hengst, Beens, van Eck, Meeuwssen, Dommer van Poldersveldt, Storm, van der Veen, van Nispen van Sevenaer, Bots, Strens, Thorbecke, Jespers, Ter Bruggen Hugenholtz, Zylker, Heemskerk, de Poorter, Sloet tot Oldhuis, Reinders, van Wintershoven, de Lom de Berg, van Bosse, de Man, Blaupot ten Cate en van Hoëvell.

Art. 5 luidende: „De negotiepenningen zijn: *De gouden Willem, de dubbele en halve Willem, de gouden dukaat* en *de dubbelde dukaat;* zoo als zij zijn verordend bij de wet van 26 November 1847 (*Staatsblad* n°. 69)'° is, na eene korte woordenwisseling tusschen den Minister van Kolonien en den heer de Poorter, zonder hoofdzakelijke stemming goedgekeurd.

Aan de beraadslaging over art. 6 bepalende het gewigt der zilveren pasmunt hebben deelgenomen de heeren: de Poorter, Mackay, van Nispen van Sevenaer, van Hoëvell, Rochussen, Storm van van 's Gravensande, van Bosse, en de Minister van Kolonien, waarna dat artikel met 61 tegen 4 stemmen, zijnde die der heeren van Hoëvell, Mackay, Storm en Strens is aangenomen.

Art. 7, 8, 9 en 10, betrekkelijk het gehalte, de groote, de aanmunting van en den beeldenaar op den zilveren pasmunt zijn, het 8ste met eene verandering in de redaktie door den Minister aangebragt, zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Art. 11 is volgens een amendement van den Heer van Bosse waarmede de Minister van Kolonien zich vereenigd heeft, aldus veranderd en zonder beraadslagingen goedgekeurd:

„De Negotiepenningen zijn geen wettig betaalmiddel. Niemand is verpligt zilveren pasmunt tot een hooger bedrag dan *tien* gulden of koperen pasmunt tot een hooger bedrag dan *twee* gulden in betaling aan te nemen."

De artt. 12 en 13, aangaande vreemde, valsche, vervalschte, verminkte of geschonden muntspecien zijn onveranderd aangeboden.

Een nieuw artikel 14, door den heer van Bosse voorgedragen, luidende:

„Alle thans in Nederlandsch Indie wettig omloopende betaalmiddelen, blijven voorloopig op den bestaanden voet gangbaar, waarmede de Minister van Kolonien zich vereenigde, is zonder beraadslaging goedgekeurd.

Over art. 14 (oud) van het wets-ontwerp heeft eene lange beraadslaging plaats gehad. De heer van Bosse had voorgesteld om in de plaats van dat artikel te stellen het volgende:

„Binnen drie jaren na het in werking treden dezer wet wordt het bedrag van omloopende kopermunt verminderd tot op de hoeveelheid die als koperen pasmunt zal blijken noodig te zijn. Na het verstrijken van dien termijn is de laatste zinsnede van art. 11 dezer wet ook op die kopermunt van toepassing.

„Binnen een gelijk tijdsbestek worden de recepissen, uitgegeven krachtens de publikatie van den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indie van den 4 Februarij 1846. (*Staatsblad van Nederlandsch Indie* n°. 3) buiten omloop gesteld, nadat aan de houders de gelegenheid tot inwisseling tegen zilveren munt, gulden om gulden, zal zijn verstrekt."

De Minister van Kolonien verklaarde zich met dat nieuwe artikel, met uitzondering van de laatste zinsnede der 1ste alinea te vereenigen, waarna de heer van Bosse als amendement de oorspronkelijke redaktie van zijn artikel (art 16 te noemen) voorsloeg, en tevens nog een nieuw artikel voorstelde, om achter art. 14 te voegen, van den navolgenden inhoud:

„Het verbod van invoer van kopermunt uit de buitenbezittingen in Nederlandsch Indie, voor Java en Madura, wordt gehandhaafd."

De Vergadering heeft de beraadslaging over die onderscheidene voorstellen, waaraan de heeren Baud, van Nispen van Sevenaer, van Hoëvell, Rochussen en van Bosse deelnamen niet ten einde gebragt, maar bepaald dat daarmede op morgen des namiddags ten half twee ure zal worden voortgegaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Maart. Men wil weten dat het antwoord van den Czaar, op het ultimatum der beide groote zeemogendheden, reeds Zondag op de Tuillerien is bekend geworden.

Men verzekert dat een Engelsche stoomboot ter hoogte van Stettin zijn vuur aanhield, wachtende op het antwoord van den Czaar, 't welk hij van den koerier, die er mede belast was op zijn overtogt door Pruissen kon vernemen. Zoodra men er mede bekend is geworden is de stoomboot naar de vloot van den admiraal Napier gestevend, om aan dezen den last over te brengen van de oorlogsoperatien onmiddellijk te beginnen, zonder nieuwe instruktien uit Londen af te wachten.

Waarschijnlijk zal dus de Oostzee weldra het eerste tooneel worden van den strijd tusschen Rusland en de twee groote zeemogendheden; want het is te vermoeden, dat Sir Charles Napier, na het ontvangen van den last bovengemeld, zijn vloot reeds de Sont of de Bilt heeft laten passeren en de Oostzee is binnengezeild. Alleen het ijs zou hem nog in den weg kunnen zitten om een aanval te doen, doch dit vermindert met den dag.

— Het schijnt thans bepaald te zijn dat de algemeene verzamelplaats der Fransche troepen te Gallipoli zal wezen aan het uiteinde der Dardanellen en aan het begin der zee van Marmora; van daar kunnen die troepen op de geschikste wijze, naar gelang der omstandigheden, naar Konstantinopel, naar Griekenland of naar den Donau vervoerd worden.

— Omtrent den opstand in Griekenland worden bij voortduring tegenstrijdige geruchten verspreid. Sommige luiden ten nadeele der Turken, andere weder ten nadeele der Grieken, doch men mag als het meest overeenkomende met de waarheid het er voor houden, gelijk zulks van Korfu over Triëst gemeld wordt, dat de opstandelingen aangevoerd door Generaal Grivas een beslissende nederlaag hebben geleden.

— Men zegt dat de meerderheid der kommissie, belast met het onderzoek in hoeverre er gehoor kan gegeven worden aan de aanvrage van den prokureur-generaal ter vervolging van den graaf de Montalembert, gestemd is tot een weigerend antwoord. Evenwel vreest men dat, zoo de zaak niet op officieuse wijze geschikt wordt, in weerwil van het gevoelen van de meerderheid der kommissie, de gevraagde autorisatie door de vergadering zal worden gegeven.

— Het dagblad *Union* heeft een waarschuwing gekregen op grond van een artikel waarin, volgens de ministeriëele aanschrijving, voorkomen beleedigende uitvallen en bewijzen van kwade trouw tegen de bondgenooten van Frankrijk. Deze bondgenooten zijn hier de Turken.

— De *Moniteur* zegt, dat bij de voorstellen, door den Keizer van Rusland aan de Engelsche regering gedaan, doch door deze verworpen, voor het geval eener ontbinding van het Turksche rijk, de Czaar eene geheele nieuwe verdeeling van Europa voordraagt, zonder Pruissen of Oostenrijk in aanmerking te nemen. Frankrijk, hoewel zorgvuldig ter zijde gelaten, heeft echter de zijdelingsche aanbiedingen van Rusland, in denzelfden geest als die, welke aan Engeland gedaan zijn, van de hand gewezen.

— Uit Patras zijn berigten ontvangen, van den 14e. Kolonel Zecko Milios, broeder van den adjudant van koning Otto, was met 400 man naar Epirus vertrokken. Kolonel Temeli moest hem volgen met 300 man en 4 stukken geschut, onder Colocotroni. Plaputas en veel andere hoofdofficieren maakten zich gereed hun voorbeeld te volgen. 1000 Moreoten en Mainoten zouden zich bij de oproerige beweging gaan aansluiten. Overal stijgt de geestdrift der tegen de Turken in het harnas gejaagde bevolking.

— De *Constitutionnel* van eergisteren zegt: »Het eerste convooi Fransche troepen is den 19 naar Turkije vertrokken. Zoo is dan de teerling geworpen. Het Oostersche geschil zal met den degen worden uitgemaakt. Napoleon III, een werktuig in de hand Gods, die de beschaving van het westen en Europa's toekomst niet aan Rusland wil prijs geven, voltooit het in 1812 ontworpen plan, en geleid door de diepe inzigten van Napoleon I maakt bij zich gereed om met Frankrijks degen het hoovaardige testament te verscheuren, waarbij Peter de Groote de wereld aan zijne erfgenamen maakte. Onze legers gaan in het Oosten den dam der beschaving opwerpen tegen den aandruischenden stroom der barbaarschheid; zij gaan er het bolwerk der vrijheid optrekken tegen de overheering van het despotismus.

»Europa kon Turkije vernietigen; Napoleon III heeft gemeend dat het wel zoo goed was Turkije te verbeteren. In plaats van eenen troon te vernietigen, schept hij eene natie. In plaats van te dooden, verlicht en bezielt hij."

— Het dagblad *l'Instruction publique et des cultes* meldt, dat de Keizer de heropening van het Jezuiten-kollegie van *Montant* bij St. Etienne heeft goedgekeurd. De onderwerping waarmede het vroeger opheffings-dekreet werd aangenomen, alsmede de deelneming welke men aan dat gesticht schonk, hebben den Keizer tot het doen van dien stap bewogen.

MADRID, 20 Maart. De aartsbisschoppen van Valencia en Sevilla hebben aan de koningin eene memorie over de verspreiding van slechte boeken in Spanje overhandigd en tegelijker tijd herderlijke brieven te dier zake uitgegeven. Ook de bisschop van Salamanca heeft een herderlijken brief in denzelfden zin afgekondigd, en tevens in het *Kerkelijk Nieuwsblad* van zijn diocees, de Pauselijke veroordeeling van de: »*Woorden van een geloovige*" door Lamennais, doen drukken. In het geheel hebben in de laatste maanden 25 Spaansche Bisschoppen door Herderlijke brieven of op andere wijze voor de slechte pers gewaarschuwd.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Maart. Het Lagerhuis heeft den voorgestelden *income-tax* aangenomen.

— Het huis Rothschild heeft eene Turksche leening, ten bedrage van 2 millioen £ gesloten a 85, aflosbaar in 15 jaren, bij jaarlijksche uitloting.

— Er is bekend gemaakt, dat *schepen* met ladingen uit neutrale havens komende geene certifikaten van oorsprong zullen behoeven, maar dadelijk als uit bevriende staten afkomstig zullen beschouwd worden.

— Lord Aberdeen heeft in het Huis der Lords te kennen gegeven, dat het gouvernement besloten had, zeelieden voor de Oostzeevloot te engageren, voor den tijd van een jaar, wijl men vertrouwde dat deze maatregel gunstige rezultaten zou opleveren.

— Een partikulier schrijven uit St.-Petersburg van den 12 dezer, hetwelk door den Londenschen *Times* medegedeeld wordt, erkent dat de publieke opinie in Rusland geheel op de zijde des gouvernements is. »Eene zeer merkwaardige afwijking — zegt de briefschrijver — van de aangenomen gebruiken, waaraan de Russische natie zoo zeer pleegt vast te houden, is dat de Kerk hare stem heeft doen hooren aangaande den oorlog met Turkije. Al de Bisschoppen en Aartsbisschoppen prediken thans met vuur en ernst bij de veelvuldige gelegenheden die dankzeggingen voor behaalde overwinningen, feestdagen of inzegening van vlaggen hun aanbieden. Het zeldzame van dit tooneel en de diepe indruk dien de woorden der predikers bij het volk te weeg brengen, maken het tot eene hoogst gewigtige zaak, en Europa zal wel gelegenheid hebben zulks te ondervinden. Het is voor eenen vreemdeling inderdaad aandoenlijk, te zien met hoe veel gevoel en plegtigheid, met welken vromen eerbied het volkslied »God behoede den Keizer" door de Russen bij elke gelegenheid gezongen wordt, in den schouwburg of bij openbare feestelijkheden, zoo dikwerf eene zinspeling op den tegenwoordigen oorlog voorkomt. Te regt wordt op de krijgszuchtige opgewondenheid en de godsdienstige geestdrift die thans onder het Russische volk heerschen, door de Russische dagbladen gewezen; en het moet inderdaad, gelijk een dier bladen, de *Noordsche Bij*, zegt, een heerlijk tooneel geweest zijn, toen onlangs te Odessa de geheele gemeente eensslags van de zitplaatsen oprees, in geestvervoering gebragt door eene rede van den Aartsbisschop Innocentius, die vooral betoogde dat het Ruslands roeping was, de zegen der Christenkerk over het heidendom te voltooijen.

— De bladen behelzen thans vele beschouwingen over de vertrouwelijke briefwisseling die in het begin van het vorige jaar, door het Russische met het Britsche gouvernement over de Turksche zaken gevoerd, en thans openbaar gemaakt is; in een dier depêches meenen die bladen het onwedersprekelijk bewijs te zien dat Keizer Nikolaas destijds het bepaalde plan had Turkije tusschen Rusland, Engeland en Oostenrijk te verdeelen, en zij leiden daaruit af dat al de later door Rusland gegeven verzekeringen van zijnen wensch om het Turksche rijk in stand te houden, onopregt moeten geweest zijn. De oppositiebladen vragen hoe die verzekeringen nog zoo veel geloof bij het Britsche gouvernement hebben kunnen vinden, daar het door de vroeger gevoerde briefwisseling met de eigenlijke bedoelingen van Keizer Nikolaas moest bekend zijn; zij zeggen dat de heer Disraëli nu met dubbelen nadruk zou kunnen herhalen, hetgeen hij in het Lagerhuis kort na de opening der tegenwoordige zitting aan het bewind te gemoet voerde, dat het namelijk de plannen van Rusland heeft aangemoedigd en tot rijpheid gebragt door eene onbegrijpelijke verblinding of wel door eene onvergeeflijke oogluiking. Over het algemeen ziet men in de nu bekend geworden stukken het bewijs dat de oorlog met Rusland niet door een misverstand of door een toevalligen loop der omstandigheden wordt bewerkt, maar door de gevestigde rigting van Ruslands staatkunde onvermijdelijk geworden is, en welligt nog eenigen tijd zou kunnen worden verschoven, maar dan welligt in voor Engeland minder gunstige omstandigheden zou uitbarsten. Men vreest ook dat een oorlog die zulk eene oorzaak heeft, niet zal ten einde gebragt kunnen worden door eene dading maar alleen door de volslagen nederlaag van eene der beide partijen.

In de zoo even gemelde dokumenten leest men eene verklaring van Keizer Nikolaas dat hij den oorlog zal voe-

ren al moest hij ook zijn laatsten man en zijn laatsten roebel verspelen, daar hij beletten wil hetzij de herstelling van het oude Byzantijnsche rijk, hetzij de uitbreiding van het tegenwoordige Griekenland, waar voor die staat in slechten zin kunnen toenemen.

— Uit Athene dd. 17 Maart wordt gemeld: Janina is door de insurgenten belegerd; er heerscht hongersnood in de plaats.

WEENEN, 22 Maart. De Graaf van Meyendorff vertegenwoordiger van Rusland bij het Weener kabinet heeft van wege zijn bewind nieuwe quæstien opgeworpen, welke van zulk een gewigt blijken te wezen, dat de heer von Buel het niet op zich durfde nemen er op te antwoorden. Terstond na zijne terugkomst van Munchen heeft dan ook de keizer gehoor geleend aan den gezant, en dit gehoor heeft ruim twee uren aangehouden. De uitslag er van is niet bekend; doch men houdt het er voor, dat niets van eenig belang voor den loop der omstandigheden uit dat onderhoud zal voortvloeijen.

BERLIJN, 23 Maart. De Prins van Pruisen is benoemd tot kolonel-generaal der infanterie.

De generaal Londheim is met eene gewigtige zending naar Petersburg vertrokken.

— Uit Koningsbergen schrijft men, dat aldaar aan de tolgrensbesturen langs de Russische grenzen gestrenge bevelen zijn gegeven, om den toegang aan elken Franschen en Engelschen onderdaan te weigeren. In den laatsten tijd is een groot aantal Fransche en Engelsche familien, die tot dusver in Resland leefden, te Koningsbergen gepasseerd.

— Van Tweebruggen schrijft men, dat den 16 Mei e. k. voor de aanstaande assises, op aanklagte van den K. generaal-staatsprokureur verschijnen zal Dr. Hengstenberg, redakteur van de te Berlijn verschijnende *Evangelische Kirchenzeitung*, ten einde rekenschap te geven van een in Nummer 6 van genoemd nieuwsblad zich bevindend artikel, waarin de grondstellingen, de leer en inrigting der Protestantsch-vereende Kerk, beschimpt en bespot worden.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		22 MAART 4 u. gebl.	23 MAART 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	52	51⅝	à	51¾	51⅝
Dito Dito	3 "	63¼		"		
Dito Dito	4 "	79¼	78 15/16	"	79	79
Amortisatie	3½ "	79¾		"		
Handel-Maatschappij	4½ "	105½		"		
Haarlemmermeer	5 "			"		
O. I. Leening [illegible]	4 "			"		
Amst. Arnh. Spoorweg	4½ "			"		
Dito Hollandsche dito				"		
Obligatiën	4½ "			"		
België, Certifikaten	2½ "			"		
Dito	4½ "			"		
Dito *Rothschild*	2½ "			"		
Frankrijk, Certifikaten	3 "			"		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 "	90½	90⅛	"	90¼	
Dito A°. 1828—1829	5 "	90	89½	"	89⅝	
Inschr. op 't Grootboek	6 "		54¼	"		
Dito Certifikaten	6 "		54	"	54¼	
Certifikaten te Hamburg	5 "			"		
Negot. 1831 en 1833	5 "			"		
Negot. 1840	4 "	66½	66	"		
Dito *Stieglitz*	4 "	65½	65	"		
Dito Nieuwe	4 "			"		
Nieuwe Engelsche	4½ "	74½	73½	"	73¾	
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1 "	17⅛	17	"	17⅛	17 1/16
Nieuwe	3 "	36½	36	"		
Binnenlandsche	3 "	32⅝	32¼	"	32⅝	32½
Cert. Coup. Sp. Com.		3¾	3 11/16	"		
Amortisable Schuld		3½		"		
Portugal, te Londen	3 "	30 5/16	30	"	30⅛	
Dito Uitgestelde				"		
Weener Bank	5 "			"		
Dito [illegible]	4 "			"		
Metalliek 1816—1852	5 "	57⅝	55½	"	56⅝	
Dito 1847	2½ "	29 5/16	28½	"	28¾	
Dito 1851 en 1852	2½ "	29 5/16	28½	"	28¾	
Dito 1849	5 "	71¾	70½	"	71¼	71
Dito Letter B	5 "	71¾	70½	"	71¼	71
Aand. *f* 500 bij *Rothsch.*				"		
Dito 250 dito 1839				"		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 "			"		
Polen, Obligatiën	4 "	57	57	"		
Aandeelen 1835		124		"		
Dito met Loting fl. 500				"		
Sardinië, te Londen	5 "			"		
Denemarken, dito	5 "			"		
Peru, dito	4½ "	55		"		
Grieken, te Londen	5 "			"		
Philadelphia bij *Hope en C°.*	5 "			"		
Dito te Londen	6 "			"		
Dito Bank				"		
Louisiana, te Londen	5 "			"		
Brazilië, te Londen 1824	5 "	88¾	88½	"		
Dito 1843	5 "	89¼		"		
Grenada, dito à £ 100	2¼ "			"		
Dito Uitgestelde		6 1/16	5¾	"		
Ecuador				"		
Mexiko, te Londen £ 100	3 "	22⅝	21 5/16	à	21¼	21 7/16
Dito Onbepaalde	3 "	22⅝	21 5/16	"	21½	21 7/16
Venezuela, te Londen	3¾ "			"		
Dito Uitgestelde	1 "			"		

Tot verlaagde koersen waren heden wederom in alle fondsen veel verkoopers ter markt.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2¾ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55⅜	Livorno	2/m.	*f* 37¾
»	zigt	» 55⅞	Napels	»	» 81
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.55
»	½/m.	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 25¼
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» 35⅝
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 98⅝
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35⅛
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 40¾	Londen	2/m.	» 11,50
Porto	»	» 40¾	»	zigt	» 11,60
Genua	2/m.	» 45¼	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 22 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 45¼, Id 10, 1842 4½ pc. 83, 1852, —; Spanje 1—3 pc. 16 15/16; Binnenl. 3 pc. 32 9/16; Romeinen 5 pc. 79; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 59¼.

PARIJS, 22 Maart. Fransche 3 pc. 65.—; 4½ pc. 91 —; Bank-Aktiën ——; 3 pc Spanje 33¼; id. 1 pc. —; 4½ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom. Leening 1850 82.

LONDEN, 22 Maart. Consols 89⅜ a —; 3 pc. Spanje buitenl. 36 a —, 1 pc. dito 17⅜ a —, Comité-Bewijzen 3⅝ a ; Passive 3⅝ a —; Rusl. 5 pc. 83 a —; 4½ pc dito 74 a ; Holl. 4 pc. 83½ a —; 2½ pc. 54 a —; Braz. 95 a —; Peru 4½ pc 58 a —; Gren. uitg. 5½ a —; id. werk. 17 a —; 3 pc. Mexiko 22⅞ a —; 4 pc. Portugal 34 a —; Ecuador 3½ a —; Wissel op Amst —.—; Parijs —.—; Hamburg 3 m. —.—.

WEENEN, 22 Maart. Met. 5 pc. 82; id. 4½ pc. 73½; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 13.18, Amst. —; Parijs —; Goud 40; Zilver 35.

BERLIJN, 22 Maart. 3½ pc. Pruissische Staatsschuld —; 4½ pc. Rusland 72½p; 5 pc 82; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersb. —.

HAMBURG 22 Maart. Spanje 3 pc. 3⅝; id. 1 pc. 16⅛; Rusland 5 pc. 79½; Wissel op Londen 3/m. —; Amst. —.—.

FRANKFORT, 22 Maart. Met. 5 pc. 60¼; 3 pc. Spanje binnenl. 33⅛; id. 1 pc. 17⅜; Wissel op Londen 3/m. 117¼; Amsterdam —; Parijs 94¼; Weenen 87⅝.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 22 Maart. Rogge. Verkocht: 143/2 ℔ Reval *f* 356 kont. — Gerst. 134/2 ℔ Kunda *f* 255 6/w.; 128/2 ℔ n. Libau *f* 250 3/m. — Moutwijn *f* 20; Jenever *f* 24,50; Amst. Proef *f* 25,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 22 Maart P. J. van der Grient, Paulina, Triest. H. L. de Groot, Klaassina Arendina; Malaga.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den ...... op 4°. N. Br. 22°. W. Lengte, Amerika, kap. D. Schuijmer. van Amst. n. Melbourne.

Den 17en Maart, is door den Texelschen Loodschipper P. W. Krijnen, op de hoogte van de Singels in goeden staat gepraaid, het schip Christina, kapt. H. H. A. Kramer, van Amsterdam naar Havana.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 22 Maart vertrokken:

Keulen — Th. Wemmers, Coln n°. 7.
Dusseld. & Neus — W. J. J. Wilson, Niederrein N°. 11.

Rijnhoogte — ARNHEM 22 Maart 1 el 87 duim.
KEULEN 21 „ 9 vt. 1 „

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.